

Pro Bono Publico, lat; «for det offentlige gode»

Innspill til kunstnermeldingen fra Norske Grafikere

Kultur og likestillingsdepartementet ber om innspill til Kunstnermeldingen og lanserer 6 spørsmål det ønskes innspill til. Kunstnerorganisasjonene; NBK, NK, FFF og SDS leverte en samlet melding til statsbudsjettet 2023 med 4 vektete punkter for å hjelpe regjeringen å oppfylle sitt program for kunstnere og kulturarbeidere: «styrke kunstnerøkonomien og legge til rette for at kunstnere og kulturarbeidere får bedre rettigheter og arbeidsmuligheter» Sitat Hurdalsplattformen

1. Utstillingsøkonomireform
2. Statens kunstnerstipend
3. Regional satsing
4. Det frie feltet – Produksjon og formidling

Felles for alle fire punktene er behovet for satsning på kunstnerne i det visuelle feltet. Norske Grafikere velger å underbygge foreliggende dokument ved å fokusere på spørsmål 2 til kunstnermeldingen, mer spesifikt å belyse utfordringer knyttet til utstillingsøkonomi der den absurde virkeligheten er at kunstnerne arbeider pro bono publico.

Hva kan gjøres for at kunstnere får rimelig betaling for arbeid, oppdrag, bruk og visning av verk spør departementet.

Hva er de største utfordringene for å oppnå rimelig betaling for arbeid, oppdrag, bruk og visning av verk? Hva oppleves som de største kompetanseutfordringene ved det å drive egne virksomheter?

I tillegg til å vedta en langsiktig forpliktelse av vederlagsavtalen samt forplikte institusjonene til utstillingshonorar til kunstnerne jamfør kunstnerorganisasjonenes utredning, er det et brennende behov for friske midler øremerket produksjon av ALLE utstillinger. Ifølge statistikken, etter dagens modell, sitter vedkommende selvstendig næringsdrivende tilbake med 2.4 % av den samlede statlig bevilgede driftsstøtten til institusjoner som stiller ut samtidskunst.

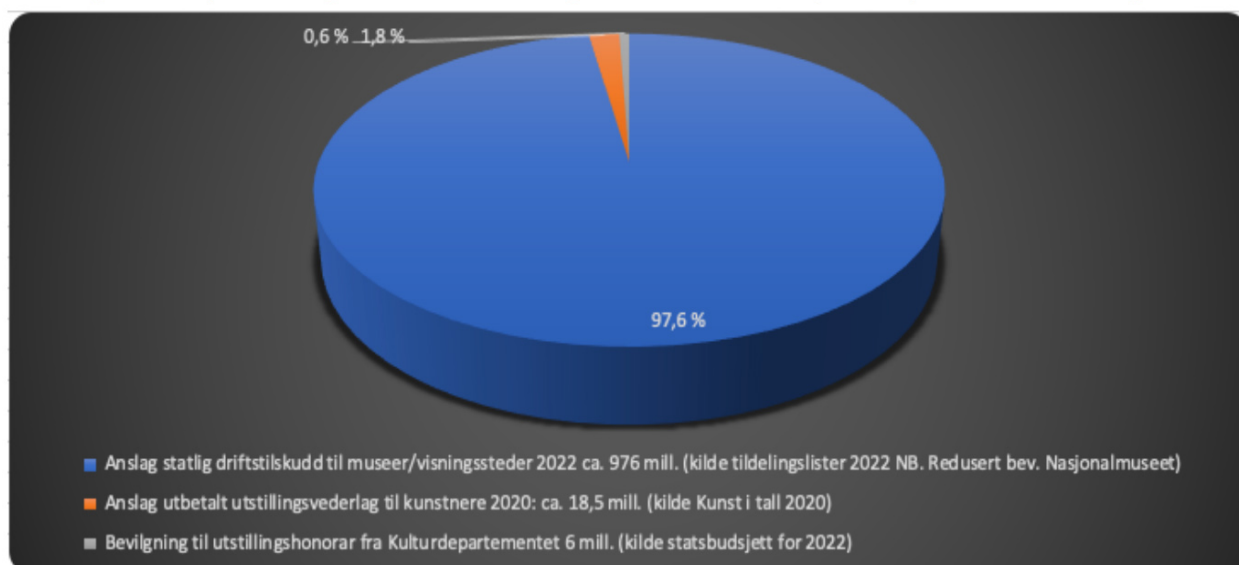

Diagram hentet fra samlet INNSPILL TIL STATSBUJETT FOR 2023, NBK, NK, FFF og SDS.

Fra statistikken kan det se ut som produsentene sitter igjen med 24,5 millioner kroner så hva er greia med pro bono?

Jo, den dagen kunstneren står med en utstillingsavtale i hånden er det forventet at risikoen og kostnaden ved utstillingen skal hvile på produsenten som er prisgitt å innvilges søkbare prosjekt- eller produksjonsmidler, krysse fingrene for at visningsstedet kan begå et salg som er tilstrekkelig til å dekke kostnadene eller, i de aller fleste tilfeller, finansiere utstillingen med en ekstrasjekk.

Norske Grafikere har fått tillatelse til å bruke konkrete tall fra ett av våre medlemmers, Cathrine Finsrud, utstilling på Buskerud kunstsenter i mai 2022, som et eksempel for å vise et reelt scenario for hva en soloutstilling genererer av midler og hvor mye som tilfaller kunstneren.

«Dialogues in a space of solitude», Cathrine Finsrud 2022, Foto: Øystein Thorvaldsen

Buskerud kunstsenter har et driftsbudsjett på kr 5 987 000 hvorav kr 3 258 000 er direkte tilknyttet utstillingene. Delt på 8 utstillingsperioder i året gir det kr 407 250 pr utstilling. Kunstsenteret har 3 faste ansatte, hvorav én er utstillingsansvarlig. Ca. kr 55 000 i lønnsutgifter er anslått å knyttes direkte til Finsruds utstilling. Utstillingen ble besøkt av 872 personer med gratis inngang, hvilket er et veldig godt besøkstall.

Finsrud og 6 andre kunstnere ble tildelt separatutstilling på Buskerud Kunstsenter i 2022 fra en bunke på 250 søkere. Tildelingen kontraktfester honorar for 5 ukers visning pålydende kr 20 000. Kunstsenteret dekker i tillegg oppmaling av vegger, frakt, vernissage, trykksaker og 50% av dokumentasjonsfotografering tilsvarende ca. kr 20 000 + andel av driftskostnader på kr 15 000.

Kunstsenterets totale utgift direkte knyttet til denne utstillingen, som har generert kr 407 250 i bevilgede midler til senteret, er da kr 105 000.

Kunstnerens regnskap er som følger:

Påløpte utstillingskostnader: kr 94 500

herunder materialutgifter: kr 19 500; innramming: kr 65 000 og diverse andre direkte utgifter: kr 10 000.

Leie av produksjonslokale, strøm, lønn for ca. ett årsverk, eller andre driftskostnader er ikke iberegnet.

Inntekter knyttet til utstillingen: kr 25 500

herunder utstillingshonorar: kr 20 000 og salg i utstillingen: kr 5 500.

Omsøkte regionale prosjektmidler, BKV og prosjektstøtte NBK uten tilslag.

Så etter et år med pro bono arbeid for institusjonen og en vellykket og solid soloutstilling sitter denne kunstneren igjen med et negativt økonomisk resultat på 69 000.

06.09.22

Karin Augusta Nogva

Styreleder Norske Grafikere